

Notat

Dato 21. november 2014

LH

ESDH-sag:

Side 1 af 5

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Rundspørge på integrationsområdet – november 2014

Dansk Socialrådgiverforening har i november 2014 foretaget en rundspørge til vores medlemmer, der arbejder med integration, om den aktuelle situation for socialrådgivere på integrationsområdet.

107 socialrådgivere har besvaret rundspørgen (elektronisk spørgeskema), og langt størstedelen (85 %) af besvarelserne stammer fra socialrådgivere, der arbejder med modtagelse og integration af flygtninge i en kommune.

93 % af deltagerne er medarbejdere og 7 % er ledere.

Besvarelserne stammer fra 43 forskellige kommuner.

Udviklingen i sagstal og arbejdsopgaver

81 % af de adspurgte socialrådgivere på integrationsområdet har flere eller langt flere sager/opgaver nu sammenlignet med for et halvt år siden. Ingen har svaret, at de har færre sager.

Hvordan har dit sagstal/arbejdsopgaver udviklet sig indenfor det sidste halve år?	Procent	Antal
Langt flere sager/opgaver	50 %	53
Flere sager/opgaver	31 %	33
Omtrent det samme antal sager/opgaver	18 %	19
Færre sager/opgaver	0 %	0
Langt færre sager/opgaver	0 %	0
Ved ikke	2 %	2
Total	100 %	107

"I øjeblikket har vi i gennemsnit 70 -75 sager, hvilket er alt for meget med de krav, der er til os som socialrådgivere. Vi skal gennemgå integrationskontrakter, lave integrationsplaner, lave helbredsscreening, visitere til sprogskole osv. Arbejdspresset er steget meget gennem de sidste måneder. Det sidste halve år, har vi i min kommune modtaget 10-13 nye flygtninge hver måned, og vi er kun 4 sagsbehandlere til at tage imod - vel at mærke oven i de andre sager vi sidder med."

"Det store problem er den manglende tid. Vores normering er 12,33 time pr. uge og vi har omkring 100 flygtninge under integrationsperioden incl. de familiesammenførte. Det rækker jo slet ikke. Min kollega og jeg har 120-130 sager hver som udover flygtningesager dækker handicap, psykiatri, sociale og misbrugssager."

I de indkomne kommentarer er det **gennemgående tema tid – der er alt for lidt tid til at udføre det socialfaglige arbejde tilstrækkeligt.**

Der efterspørges igen og igen flere medarbejderressourcer, beskrives kollegaer, der rammes af stress pga. arbejdspresset og fortælles om 'brandslukning' fremfor en reelle socialfaglig integrationsindsats. Og

faggruppen lægger vægt på, at dette vil få konsekvenser for integrationen på længere sigt.

Arbejdets omfang nu adskiller sig fra tidligere, i og med at flygtninge fra Syrien hurtigt får ophold i Danmark og dermed ikke har boet længe på asylcentre, før de kommer ud at bo i en kommune. Dermed består arbejdet langt mere af **introduktion og lavpraktiske forhold** end ved modtagelsen af andre flygtningegrupper. Sagerne beskrives også som mere omfattende nu fordi mange sager er enlige mænd, der søger om **familiesammenføring** og når familien ankommer, er opgaverne forbundet med sagen langt større i omfang end ved udgangspunktet. Derudover er gruppen af syriske flygtninge oftere svært **traumatiserede**, da konflikten i Syrien stadig står på. Det betyder behov for mere håndholdt støtte. Parallelt beskrives denne gruppe også som **ivrige for at blive integrerede** og bidrage til det danske samfund.

Det største pres lige nu

Vi har spurgt socialrådgiverne hvad de oplever som det største pres lige nu. Blandt de indkomne kommentarer er det hyppigst nævnte, at integrationsarbejdet er bundet op på, at **de nyankomne flygtninge har opholdt sig i Danmark i meget kort tid**. Disse flygtninge har derfor brug for vejledning om alt fra at navigere i det danske system til hvordan busklippekort, digital post og jobnet fungerer. Opgaverne spænder fra at sætte børnefamilier ind i hvordan institutioner og sundhedsplejen fungerer til at forklare hvad en flyverdragt er. Det tager længere tid ude i kommunerne set i forhold til flygtninge, der har fået dette med sig fra ophold på asylcentre. Socialrådgiverne fortæller, at der **mangler politisk/ledelsesmæssig forståelse for omfanget af integrationsopgaverne**.

Derudover nævnes der af store pres lige nu (efter hyppigst nævnte):

- At socialrådgiverne ikke har tid til grundige samtaler, til opfølgning, til at give tilstrækkelig råd og vejledning – til den gode modtagelse i kommunen (som har betydning for integrationsresultatet på sigt)
- At finde passende boliger til nyankomne flygtninge
 - det drejer sig både om boliger, der kan rumme hele familier (hvor en/begge forældre kan være traumatiserede) og som er billige, så de ikke tager størstedelen af rådighedsbeløb;
- At hjælpe med ansøgninger om familiesammenføringer
 - I nogle kommuner har man ikke længere har tid til at gøre dette, men socialrådgiverne er samtidigt klar over, at det der fylder mest for de fleste flygtninge
- At få gennemgået integrationskontrakter- og planer tilstrækkeligt
- At opdage/screene for eventuelle traumer hos nyankomne flygtninge
 - Her nævnes også praktiserende lægers manglende erfaringer på området
- At beskæftigelsesindsatsen er presset,
 - bl.a. pga. mangel på virksomheder, der vil tage flygtninge ind i praktikker eller meningsfuld aktivering

- pga. traumer blandt nogle af de nye flygtninge
- At finde modtagerklasser/adgang til undervisning (også på højskoler)
- Manglende tid til opfølgning på 'gamle' sager/flygtninge
- Koordinering internt og eksternt i kommunerne
- Flere administrative opgaver og registreringer (tiden går med papirarbejde fremfor kontakt til borgere)

Familiesammenføring

Familiesammenføring og bekymring for familie fylder mest hos langt de fleste nyankomne flygtninge. Socialrådgiverne oplever, at det er svært at komme i gang med integration, indlæring eller beskæftigelse før disse ansøgninger er sendt afsted, og der er oprettet adgang til internet eller købt telefonkort. Først herefter kan integrationsprocessen starte. Hvis der først kan søges familiesammenføring efter 1 år (jf. foreslået lovændring), vil dette skyde integrationsprocessen yderligere bagud.

Denne nuværende stigning i sager er ikke blot en midlertidig stigning i opgaver. Socialrådgiverne forventer, at antallet af familiesammenføringer og ansøgninger om opholdstilladelser vil stige på længere sigt.

Socialrådgiverne fortæller, at der i nogle kommuner er foretaget en beslutning fra ledelsens side om ikke at bruge tid på at hjælpe med ansøgninger om familiesammenføring: *"Vi har skåret ind til benet m.h.t. "service", eksempelvis hjælper vi ikke længere med at udfylde familiesammenføringseskemaer, det er ikke en 'skal'-opgave! Men etisk er det ikke i orden, ubehageligt at stå overfor en analfabetisk mor som gerne vil have vores hjælp"*.

Vurderinger af kommunens håndtering og indsats

Hvordan har din kommune håndteret det forhøjede antal flygtninge?	Procent	Antal
Godt	16 %	14
Tilstrækkeligt	30 %	26
Ringe	43 %	37
Ved ikke	11 %	9
Total	100 %	86*

(* summerer ikke til de 107 deltagere, da resten har svaret 'ikke relevant for mig' eller givet uddybende kommentarer)

Op mod halvdelen (43 %) af de adspurgte socialrådgiver, mener at deres **kommune har håndteret det forhøjede antal flygtninge ringe**.

Deltagerne i rundspørgen svarer at, til trods for, at man længe har vidst der ville komme en stigning i antallet af flygtninge, er omfanget af opgaverne kommet bag på mange kommunerne. Socialrådgivere fra flere kommuner skriver, at de mener deres kommune halter bagud- med omorganisering, opnormering og opprioritering. I flere kommuner har man **ikke opnormeret antallet af medarbejdere** på området trods mere

arbejde qua stigningen i antallet af flygtninge, der bevilliges ophold og flyttes ud i kommunerne. Socialrådgiverne melder, at dette nogle steder betyder opsigelser på arbejdspress eller stress-sygemeldinger. Eksempelvis: *"Vi har fået forhøjet vores antal / kvote til over det dobbelte af hvad vi først (jan.2014) fik meldt ud vi skulle modtage. Men vi er ikke blevet flere fastansatte medarbejdere. Vi klare det kun lige, men en medarbejder i Jobcenter/Integration har sagt op pga. for meget arbejdspress og fordi hun mente hun ikke længere kunne opfylde lovens intentioner med hensyn til god integration."*

Flere mener, at kommunerne ikke har formået at prioritere den nødvendige tid til at sikre en **tilstrækkelig integrationsindsats**, hvor de nyankomne flygtninge ikke overlades til sig selv. Der **mangler tilbud**, nu er det hovedsageligt danskundervisning og få sprogpraktikker, men der mangler flere tilbud – også til dem, der gerne vil i arbejde/videreuddannelse.

Oplever du, at din kommune har taget tilstrækkelige tiltag i forhold til organiseringen af opgaven?	Procent	Antal
Ja	34 %	29
Nej	49 %	42
Ved ikke	17 %	15
Total	100 %	86*

Halvdelen (49 %) af socialrådgiverne vi har spurgt, mener ikke kommunen har taget tilstrækkelige tiltag i forhold til organiseringen af opgaven med det stigende antal flygtninge. Men de svarer også, at **kommunen nu er i gang** med tiltag/processer og at man forsøger. Kommunerne kunne have rykket hurtigere, men i det mindste sker der noget nu og da der mange steder sidder erfarne medarbejdere går det nogenlunde. Meldingen fra nogle jobcentre er, at de er blevet tilført tilstrækkelige ressourcer, men kan se mangel på ressourcer i socialforvaltningen eller sprogcentre. De gode eksempler der bliver nævnt er hvor indsats (fx integration og sprogundervisning) ligger under samme tag.

Oplever du, at din kommune har de tilstrækkelige kompetencer til at varetage den opgave kommunen står med?	Procent	Antal
Ja	65 %	58
Nej	21 %	19
Ved ikke	13 %	12
Total	99 %	89*

Socialrådgiverne, vi har spurgt, svarer **meget entydigt, at de faglige kompetencer og viden er derude i kommunerne, men at problemet er antallet af hænder**. Typiske citater er: *"vi har kompetencer, viden og velvilje til at yde en god indsats i vores integrationsteam, men vi har ikke*

den fornødne tid til at udføre et solidt og helhedsorienteret stykke socialt arbejde” eller “Vi har gode kompetencer, men ikke nok hænder”.

De kompetencer der dog efterspørges er mere viden om at arbejde med traumatiserede flygtninge – herunder screening for traumer og tilhørende behandlingstilbud - og guidning til systemerne (oprettelse af kontonummer, bestilling af tid i Jobcenter, sortering af skrald etc.).

Integrationsloven

I hvilken grad mener du, at du har kunnet indfri integrationsloven i de seneste seks måneder?	Procent	Antal
I høj grad	10 %	9
I nogen grad	55 %	48
I lav grad	31 %	27
Slet ikke	0 %	0
Ved ikke	3 %	3
Total	99 % **	87*

(** summerer ikke til 100 % pga. afrunding)

Lidt over halvdelen (55 %) af de socialrådgivere vi har spurgt mener, at de i *nogen* grad har kunnet indfri integrationsloven i de seneste seks måneder. Men næsten **hver tredje (31 %) mener derimod, at de kun har kunnet indfri den i lav grad.**

På spørgsmålet om hvad medlemmerne mener, der skal til **for i højere grad at leve op til integrationslovens intentioner svares der:**

- Flere ressourcer
 - Tid til samtaler og opfølgning
 - Tid til at hjælpe med familiesammenføring, da det kommer i første række for mange flygtninge
- Bedre beredskab og tidligere planlægning
- Finde passende boliger
- Flere og bedre tilbud
 - Tilbud til mennesker med traumer, især til børn
 - Øget kapacitet på sprogcentre/mere intensiveret danskundervisning/tilbud til analfabeter
 - Muligheder på arbejdsmarkedet (bedre samarbejde med virksomheder) for veluddannede engelsktalende flygtninge
- Tværfagligt fokus og -forum i kommunen
- Bedre forståelse hos ledelse af, at integrationsarbejde tager tid
- Civilsamfundsinddragelse og styrkelse af samarbejdet med frivillige organisationer
- Lettere muligheder for at kunne bruge udenlandske uddannelser i DK/ lettere adgang til ekstra/efteruddannelse

En bedre modtagelse med tid til samtaler og opfølgning vil give bedre integrations- og forsørgelsesresultater på sigt.